

Tisková zpráva

Bez potřebné doby důchodového pojištění nárok na sirotčí důchod nevznikne

Praha 1. 11. 2013

Pracovníci okresních správ sociálního zabezpečení se opakovaně, zejména v souvislosti s úmrtím mladších lidí, setkávají s údivem pozůstalých, když se dozví, že **pro nárok na sirotčí důchod** musela zesnulá osoba získat **potřebnou dobu pojištění**. Základní podmínkou nejen pro nárok na starobní a invalidní důchod, ale i pro důchody pozůstalostní, tedy vdovské, vdovecké a sirotčí, je potřebná doba pojištění. V případě pozůstalostních důchodů musí **stanovenou dobu důchodového pojištění získat zesnulá osoba, jinak důchod po ní nemůže být přiznán**.

Jaké jsou podmínky pro nárok na sirotčí důchod?

Na sirotčí důchod má nárok osiřelé nezaopatřené dítě **po zesnulém rodiči** (osvojiteli) nebo **po osobě, která převzala dítě do péče nahrazující péči rodičů** na základě rozhodnutí soudu o svěřeni dítěte do výchovy (společné výchovy manželů). Nárok na sirotčí důchod **nevzniká po pěstounovi** nebo jeho manželovi.

Tento druh důchodu je **přiznán vždy** nezaopatřenému dítěti v případech, kdy zesnulé osobě byl **vyplácen starobní či invalidní důchod**, anebo **zemřela následkem pracovního úrazu nebo nemoci z povolání**. **Podmínka** nároku na sirotčí důchod je **také splněna**, když **zesnulá osoba** sice nepobírala starobní či invalidní důchod, ale **ke dni úmrtí získala alespoň polovinu doby pojištění potřebné** pro vznik nároku **na invalidní důchod nebo splnila podmínky nároku na starobní důchod**.

Příklad č. 1: *Otec dítěte zemřel ve věku 30 let, pracoval, nepobíral důchod. V posledních 10 letech před úmrtím získal 3 roky pojištění. Podmínkou pro nárok na invalidní důchod u osoby starší 28 let je získání 5 let pojištění v posledních 10 letech. Podmínku nároku na invalidní důchod ke dni úmrtí sice nesplnil, přesto nárok na sirotčí důchod vznikne - otec získal alespoň polovinu potřebné doby pojištění.*

Příklad č. 2: *Matka zemřela ve věku 45 let. S dobou studia a dobou péče o dítě získala celkem 12 let pojištění. Od svých 30 let nepracuje, je v domácnosti. Jejímu 20 letému synovi, který studuje vysokou školu (je tedy nezaopatřeným dítětem), nárok na sirotčí důchod nevznikl, protože matka nesplnila ke dni úmrtí podmínky na starobní důchod ani nezískala polovinu potřebné doby pro nárok na invalidní důchod, tedy 2,5 roku v posledních 10 letech před úmrtím nebo 5 let v posledních 20 letech před úmrtím.*

Zmírněná podmínka potřebné doby pro nárok na sirotčí důchod **na polovinu platí** necelé 2 roky, **od 1. 1. 2012**. Počet žádostí o sirotčí důchod, které musely být zamítány před 1. 1. 2012 pro nesplnění zákonných podmínek, evidovala ČSSZ v uplynulých letech více než 500 ročně. V roce 2012 se jejich počet snížil, přibližně o 100. Osoby, kterým sirotčí důchod nebyl před 1. 1. 2012 přiznán pro nesplnění podmínky potřebné doby pojištění ze strany zesnulé osoby, si o něj **mohou znovu požádat** s tím, že nárok na přiznání sirotčího důchodu jim vznikne od 1. 1. 2012, pokud zesnulá osoba splnila alespoň mírnější podmínku doby pojištění, tedy ke dni úmrtí získala v rozhodném období **alespoň polovinu potřebné doby pojištění** pro nárok na invalidní důchod. Podmínkou je též to, **aby dítě** bylo stále nebo se stalo opětovně **nezaopatřené**.

Kdy je dítě nezaopatřené?

Za nezaopatřené dítě se považuje **dítě do skončení povinné školní docházky**, a poté nejdéle však **do 26 let**, jestliže se soustavně připravuje na budoucí povolání nebo se nemůže soustavně

Kontaktujte nás:

DŮCHODOVÉ
POJIŠTĚNÍ 257 062 860NEMOCENSKÉ
POJIŠTĚNÍ 840 406 040TECHNICKÁ POMOC
e - Podání 585 708 290Najdete nás na
Facebooku

Jana Buraňová, vedoucí oddělení komunikace a tisková mluvčí, email: jana.buranova@cssz.cz, tel. 257 063 044

ČSSZ je největší a v rámci státní správy ČR zcela výjimečnou finančně správní institucí, která spravuje agendu zhruba 8,5 milionu klientů, z toho více než 2,9 milionu důchodců. Vyplácí přes 3,5 milionu důchodů a měsíčně kolem 200 tisíc dávek nemocenského pojištění. Součástí ČSSZ je také lékařská posudková služba. Více informací na <http://www.cssz.cz>.

připravovat na budoucí povolání nebo vykonávat výdělečnou činnost pro nemoc nebo úraz či z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopno vykonávat výdělečnou činnost.

Po skončení povinné školní docházky se **do 18. roku věku** považuje za nezaopatřené dítě také **dítě**, které je **vedeno v evidenci** krajské pobočky Úřadu práce **jako uchazeč o zaměstnání a nemá nárok na podporu** v nezaměstnanosti nebo podporu při rekvalifikaci.

Skutečnost, že dítě již nesplňuje podmínku nezaopatřenosti, je oprávněný nebo jiný příjemce povinen do 8 dnů písemně ohlásit ČSSZ.

Obecná podmínka potřebné doby pojištění pro přiznání invalidního důchodu je u osob:

- starších 28 let **5 roků**;
- ve věku od 26 let do 28 let 4 roky;
- ve věku od 24 let do 26 let 3 roky;
- ve věku od 22 let do 24 let 2 roky;
- ve věku od 20 do 22 let 1 rok a
- do 20 let věku méně než 1 rok.

Pro účely posouzení nároku na pozůstalostní důchody se podmínka potřebné doby pojištění **zjišťuje z posledních deseti let před datem úmrtí**.

Dále platí, že u lidí **starších 38 let** je podmínka potřebné **doby pojištění** pro nárok **na invalidní důchod splněna i tehdy**, pokud činí alespoň **10 let**, které byly získány **v období posledních 20 let** před úmrtím. V případě pozůstalostních důchodů však podmínka získání 10 let pojištění v posledních 20 letech před úmrtím platí pouze u osob zemřelých po 31. 12. 2009.

Bližší **informace** týkající se nároku na sirotčí důchod **v konkrétních případech**, poskytnou **každý pracovní den** pracovníci **okresních správ sociálního zabezpečení** nebo **call centra** pro důchodové pojištění na telefonním čísle **257 062 860**.

Tabulka: Počty žádostí o sirotčí důchod

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	k 30. 9. 2013
Zamítnuté žádosti	514	548	570	524	423	277
Podané žádosti	4 262	4 582	4 505	3 989	4 381	3 057

Kontaktujte nás: **DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ 257 062 860**

NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ 840 406 040

TECHNICKÁ POMOC e - Podání 585 708 290

 Najdete nás na Facebooku

Jana Buraňová, vedoucí oddělení komunikace a tisková mluvčí, email: jana.buranova@cssz.cz, tel. 257 063 044

ČSSZ je největší a v rámci státní správy ČR zcela výjimečnou finančně správní institucí, která spravuje agendu zhruba 8,5 milionu klientů, z toho více než 2,9 milionu důchodců. Vyplácí přes 3,5 milionu důchodů a měsíčně kolem 200 tisíc dávek nemocenského pojištění. Součástí ČSSZ je také lékařská posudková služba. Více informací na <http://www.cssz.cz>.